

**A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletének (2017. XI. 20-21.)
állásfoglalásai a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)
rendelkezéseivel kapcsolatban a bírák helyi képzéseinek felmerült jogértelmezési
problémákról**

1.

Ha a félnek nincs perbeli cselekvőképessége, vagy ha a cselekvőképessége érintése nélkül rendeltek ki részére törvényes képviselőt, valamint ha a fél nem természetes személy [Pp. 34. § (2) bek.], a perbeli jogokat és kötelezettségeket a törvényes képviselő gyakorolja, ezért a perkoncentráció érvényesüléséhez szükséges eljárás-támogatási, állítási és igazmondási kötelezettség [Pp. 4. § (3)-(4) bek.] és a fél személyes meghallgatása tekintetében (230. §) a félre vonatkozó rendelkezéseket a törvényes képviselőre is alkalmazni kell.

2.

A kapcsolattartás megváltoztatása iránti perek – a Pp. 20. § (3) bekezdés *b)* pontjában, a 7. § (1) bekezdés 17. pontjában írt értelmező rendelkezésben, a Pp. 429., 474. és 476. §-aiban, valamint a Ptk. 4:181. § (1) és (4) bekezdésében foglaltak egybevetett tartalma alapján – a személyi állapotot érintő perek kategóriájába sorolhatók, így azok a járásbíróság hatáskörébe tartoznak.

3.

Ha a pertársaság vagy a keresethalmazat törvény által megengedett, a Pp. 20. § (4) bekezdés szerinti, a törvényszék hatáskörét kijelölő szabályhoz képest a Pp. 513. § (1) bekezdése a speciális szabály, amely ezeket a pereket a munkaügyi perben eljáró bíróság hatáskörébe utalja.

4.

Ha a felperes véghatáridővel kéri az időszakonként visszatérően teljesítendő szolgáltatás (járadék) megfizetésére kötelezést, a pertárgy értéke a követelés teljes összege, vagyis a hátralék összegéhez hozzá kell adni a véghatáridőig érvényesített jövőbeli követelést [Pp. 21. § (3) bek. *a)* pont].

5.

A Pp. 23. § (2) bekezdésének rendelkezése (a hatáskört a felemelt érték szerint kell megállapítani) és a 215. § (3) rendelkezése (az érdemi tárgyalási szakban a per tárgyának értékétől függő hatáskör hiánya nem akadályozza az egyébként megengedett keresetváltoztatásnak) viszonylatában ez utóbbi a speciális szabály. Ebből az következik, hogy ha a felperes a járásbíróság hatáskörébe tartozó vagyoni jogi perben a kereseti követelését – megengedett keresetváltoztatás esetén – harmincmillió forintot meghaladó összegre felemeli, a perfelvételi szakban a keresetlevél áttételének van helye, míg az érdemi tárgyalási szakban a keresetlevél áttétele ebből az okból kizárt.

6.1.

A közigazgatási szervvel szemben személyiségi jogsérelem miatt sérelemdíj iránt indított pernek nem eljárásjogi előfeltétele a Pp. 24. § (3) bekezdésében írt előzetes közigazgatási bírói út igénybe vétele.

6.2.

A Pp. 264. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási anyagi és eljárásjogi szabályok megsértésének közigazgatási bíróság által történt megállapítása köti a polgári perben eljáró polgári bíróságot. A bíróság a polgári perben a kárt, a magatartás és a kár közötti okozati összefüggést és a felróhatóságot vizsgálja. Nem vizsgálhatja azonban, hogy a kárt jogszabály által megengedett magatartással okozták-e [Ptk. 6:520. § d)]. Következésképpen a polgári jogi és a közigazgatási jogi jogellenesség nem feltétlenül esik egybe.

7.

Ha a felperes több alperes egyetemleges kártérítési felelősségére hivatkozva valamennyi károkozóval szemben pert indít, akik közül az alperesek egyike közigazgatási szerv, és a keresethalmazat megengedett, a keresetlevelet vissza kell utasítani akkor, ha a perben hivatkozott magatartásának jogellenességét közigazgatási bírói ítélet – akár a rendelkező részben, akár az indokolásban – nem állapította meg [176. § (3) bek.].

8.

A felelősségbiztosítási szerződésen alapuló kártérítési perben a helytállásra köteles személlyel szemben a Pp. 26. § (2) bekezdésének a felperes lakóhelye (tartózkodási helye vagy székhelye) szerinti bíróság kizárólagos illetékességét kimondó rendelkezés kizárja a 28. § (1) bekezdés e) pontjában írt vagylagos illetékességi szabály (a per a károkozás vagy a kár bekövetkezésének helye szerinti bíróságon is megindítható) alkalmazását. A felperes belföldi lakóhelyének, tartózkodási helyének, székhelyének hiányában azonban választható a hivatkozott vagylagos illetékességi ok.

9.

A Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontja értelmében a sérelemdíj iránti igény is vagyoni jogi pernek minősül, ezért a felek az ebből adódó jogvitájukra a Pp. 27. § (1) bekezdése szerint kiköthetik valamely bíróság kizárólagos illetékességét.

10.

Az ügyészt megillető általános perindítási és fellépési jog [Pp. 59. § (4) bek.], valamint a külön jogszabályon alapuló, önálló perindítási és perbelépési jog [Pp. 60.§ (1) bek.] alapján indult perben az ügyész – a peres felekkel vagy a beavatkozóval egyezően – is benyújthat perorvoslati kérelmet. A házasság érvénytelenítése iránti perben a Pp. 460. § (2) bekezdése az ügyészi fellebbezést akkor is lehetővé teszi, ha az ügyész a perben nem volt fél.

11.

Egyezség esetére is fel kell számítani a perköltséget, ha a felek megállapodása a perköltség összegére nem terjedt ki, és ezért arról a bíróságnak kell döntenie [Pp. 81-82. §, 84. §].

12.

A perindítást megelőzően előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott végzés ellen van helye külön fellebbezésnek. A fellebbezés nem érinti a per megindítására megszabott határidőt, ezért ha a kérelmező e határidőn belül nem terjeszti elő a keresetlevelet, az ideiglenes intézkedés hatályát veszti annak jogerőre emelkedését megelőzően [Pp. 109. § (1) és (5) bek.].

13.

A pert megelőző ideiglenes intézkedés hatályvesztését megállapító végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. E tárgyban a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 1. § (5) bekezdése alapján sincs helye fellebbezésnek, mert a nemperes eljárás az ideiglenes intézkedést elrendelő határozattal, nem pedig a hatályvesztést megállapító végzéssel fejeződik be.

14.

Ha a bíróság a pert megelőzően elrendelt ideiglenes intézkedést biztosítékadáshoz kötötte, és a biztosíték letétele után a végzés – a perindítás elmulasztása vagy a keresetlevél visszautasítása miatt – hatályát veszítette, a biztosíték kiadása a helyes döntés. E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek, mert azt a törvény külön nem engedi meg.

15.

Elektronikus kapcsolattartás esetén a Pp. 114. § (2) bekezdését az E-ügyintézési törvény 21/A. §-ára figyelemmel kell értelmezni.

16.

Az anonimizált iratmásolat kiadása során a Pp. 164. § (1) bekezdésének alkalmazásában az azonosítást lehetővé tevő adatok mellőzése a nem természetes személyekre is irányadó.

17.

Egyezségi kísérlet esetén az eljárást eredménytelenné nyilvánító és lezáró végzés ellen nincs helye fellebbezésnek [167. § (5) bek., 365. § (2) bek. *b*) pont]. A perindítás előtti egyezségi kísérlet (X. Fejezet) viszont bírósági polgári nemperes eljárásnak minősül, így a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 1. § (5) bekezdése alapján az eljárást befejező végzés ellen fellebbezésnek van helye.

18.

Ha a közvetítői eljárás nélküli egyezségi kísérlet határnapján a felek között nem jött létre egyezés, de közösen úgy nyilatkoztak, hogy közvetítői eljárást vesznek igénybe és ezért az eljárás közös kérelmükre szünetel, majd a felek között a közvetítői eljáráson kívül jön létre megállapodás, a folytatás iránti kérelmet el kell utasítani [Pp. 168. § (5) bekezdés].

19.

A felperes a keresetében a kamatkövetelése kezdő időpontjára tehet olyan nyilatkozatot, hogy középarányos időponttól kéri a megállapítását, de ezt az igényét kétséget kizáró, értelmezést nem igénylő, egyértelmű és végrehajtható módon kell megjelölnie [170. § (2) bek. a) pont]. Ezeknek a követelményeknek csak az felel meg, ha a kereseti kérelmében egyértelműen megjelöli az általa középarányosnak tekintett kezdő időpont dátumát.

20.

Az ítéleti rendelkezésre irányuló kereseti kérelem tartalmazhatja a felperesnek a teljesítési határidő megállapítására vonatkozó kérelmét, de az nem kötelező. A teljesítési határidő feltüntetésének hiányában a bíróság úgy tekinti, hogy a fél nem terjesztett elő kérelmet a teljesítési határidő vonatkozásában, és annak tartamáról a 344. § (1)-(2) bekezdése alapján határoz.

21.

A perköltség megtérítésére vonatkozó kérelem (felszámítás) [81. § (1) bek.], és a perköltség összegének megjelölése [81. § (2) bek.] a keresetlevélnek – és ezen belül az ítéleti rendelkezésre irányuló kereseti kérelemnek – nem kötelező tartalmi eleme. Ha a felperes keresetlevelében nem számít fel perköltséget, akkor a bíróság a bírósági meghagyásban – felszámított perköltség hiányában – nem dönt a perköltségről [82. § (1) bek.]. Ha a felperes a keresetlevélben a jogszerűen követelhető összegnél kisebb összegben jelöli meg a felszámított perköltség összegét, akkor a bírósági meghagyásban az alperest nem lehet a felszámítottnál magasabb összegű perköltség megfizetésére kötelezni [82. § (3) bek.].

22.

Vagylagos kereseti kérelem esetén nem kell elutasítani azt a keresetet, amelynek a bíróság nem ad helyt. A bíróság szabadon dönthet az elbírálás sorrendjéről, így ha bármelyik kereset alapos, ítéletében elegendő annak megfelelően dönteni, nem kell az el nem bírált keresetről határoznia. Ebben az esetben a látszólagos halmazatban álló, el nem bírált kereset vonatkozásában nincs szükség további tárgyalásra, a bíróság ítélettel határoz [173. § (2) bek. és 341. § (1) és (3) bek.].

23.

Eshetőleges keresetek esetén a bíróság számára csak lehetőség az egyes keresetek elutasításáról a részítélettel történő határozathozatal, és csak abban az esetben, ha a többi kereset vonatkozásában további tárgyalásra van szükség [Pp. 343. § (3) bek.].

A bíróság azt is megteheti, hogy nem részítélet meghozatala útján „formálisan” tér át a következő kereset tárgyalására, „hanem csak az ahhoz kapcsolódó bizonyítás elrendelésével.”

Ha a bíróság álláspontja szerint a felperes által sorrendben előrébb álló kereset alaptalan, a sorrendben későbbi kereset alapos, de – a halmazatban álló keresetek szoros ténybeli és jogi összefüggése miatt – a későbbi kereset vonatkozásában sincs szükség további tárgyalásra, akkor nem kell részítélettel dönteni a sorrendben előrébb álló keresetről [346. § (4)-(5) bek.].

24.

Ha a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontja szerint az eshetőleges viszonyban álló keresetek közül az elsődleges kereset alaptalan, akkor a másodfokú bíróság – hatályon kívül helyezési ok hiányában – az ügy érdemében dönt [383. § (1) bek.].

Ha – a halmazatban álló keresetek szoros ténybeli és jogi összefüggése miatt – a sorrendben későbbi kereset vonatkozásában sincs szükség további tárgyalásra, akkor a másodfokú bíróság az ügy érdemében – ezen belül a sorrendben későbbi keresetről – a rendelkezésre álló adatok alapján dönt [384. § (2) bek. *a*) pont].

Ha pedig a sorrendben későbbi kereset érdemi elbírálásához további tárgyalásra van szükség, a másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és az elsődleges keresetet elutasítja [341. § (3) bek. 383. § (4) bek.], ezt követően az eljárást az elsőfokú bíróság folytatja [341. § (3) bek.].

25.

A fél által a keresetlevél áttételéről történt rendelkezésig teljesített perbeli cselekmények kizárólag akkor nem hatálytalanok, ha valamennyit jóváhagyják a felek és az új bíróság valamennyi rendelkezést hatályában fenntartja [175. § (2) bek. *c*) pont]. Egyes perbeli cselekmények vonatkozásában a jóváhagyás és a hatályában való fenntartás nem lehetséges, ebben az esetben minden cselekmény hatálytalan.

26.

Ha a felperes a keresetlevélhez magánszakértői véleményt csatol –, ami ekkor még bizonyítékként nem vehető figyelembe – azt a keresetlevéllel együtt közölni kell az alperessel [Pp. 110. § (2) bek., 179. § (1) bek., 316. § (3) bek.].

27.

A perfelvétel során történő keresetváltoztatás esetén a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatban a keresetnek csak a változtatással érintett részét kell feltüntetni, a keresetlevél változtatással nem érintett tartalmi elemeit nem kell előadni [Pp. 185. § (2) bek.].

28.

A bíróság az eljárás megszüntetése iránti kérelem elutasításáról az eljárást befejező határozatában, így az ítéletben is rendelkezhet [Pp. 191. § (2) bek., 340. § *b*) pont].

29.

A perfelvétel során előterjeszhető kereset-, és ellenkérelem-változtatást tartalmazó nyilatkozatot és írásbeli kérelmet a fél akkor terjesztheti elő, ha az előterjesztés Pp.-ben szabályozott feltételei fennállnak. A fél ezeket a kérelmeket a bíróság erre vonatkozó felhívása nélkül is előterjeszheti [203. § (1) bek.].

30.

A bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartó fél számára a kézbesítés akár a perfelvételi tárgyalás előtt rövid idővel is lehetséges, így az ő vonatkozásában a Pp. 203. § (5) bekezdésének alkalmazása – perfelvételi irat átadása a perfelvételi tárgyaláson – nem lehetséges.

31.

A Pp. 110. § (3) bekezdése továbbra is fenntartja a tartalom szerinti elbírálás elvét, így a fél kérelmét, nyilatkozatát nem alakszerű megjelölése, hanem tartalma szerint kell figyelembe venni. A helytelen elnevezés nem gátolja a nem megfelelő elnevezésű perfelvételi irat érdemi elintézését [115. § (5) bek.].

32.

Ha az alperes javára más perben meghozott jogerős ítélet alapján az alperes – a beszámított követelés jogosultja – végrehajtási eljárást indított, a keresetet és a beszámítást érdemben elbíráló ítélet jogerőre emelkedését követően [360. § (1) bek.] az alperes a Vht. 40. § (1) bekezdése alapján köteles a végrehajtandó követelés megszűnését haladéktalanul bejelenteni a végrehajtónak, ennek hiányában a végrehajtandó követelés megszűnését a felperes – a beszámított követelés adósa – is bejelentheti a végrehajtónak a Vht. 41. § (1) bekezdése alapján. Ha a beszámított követelés végrehajtására mégis sor került, visszavégrehajtásnak lehet helye a Vht. 56. §-a alapján.

33.

A Pp. 179. § (1) bekezdésére és a 213. § (1) és (4) bekezdésére figyelemmel a bíróságnak a viszontkeresettel kapcsolatos írásbeli ellenkérelem előterjesztésére – az ügy egyedi jellegzetességeire figyelemmel megszabott – megfelelő határidőt kell biztosítani azzal, hogy az a Pp. 147. § (1) bekezdése szerinti esetleges meghosszabbításával együtt sem lehet hosszabb negyvenöt napnál.

34.

A kereset-, illetve ellenkérelem-változtatás iránti kérelem, a keresetleszállítás főszabály szerint írásban terjeszthető elő akkor is, ha a tárgyaláson merül fel a változtatás oka. A Pp. csak a járásbíróság előtt, jogi képviselő nélkül eljáró félnek teszi lehetővé a nyilatkozat tárgyaláson, szóban való előterjesztését (Pp. 250. §).

35.

A kereset- és ellenkérelem megváltoztatásának minősülhet, és azt a 218. § (1) bekezdése szerint eljárva hiánypótlási felhívás nélkül vissza kell utasítani, ha a fél az

érdemi tárgyaláson új tényre hivatkozik, de nem terjeszt elő kifejezett kereset (ellenkérelem) változtatás iránti kérelmet.

36.

A fél a Pp. 218. § (3) bekezdése alapján nem csak a változatlan tartalmú kérelme visszautasítása esetén sújtható pénzbírsággal, hanem akkor is, ha módosult vagy teljesen új tartalmú kérelmet terjeszt elő, amit bíróság a hiányos tartalma miatt visszautasít.

37.

Ha a bíróság a keresetváltogatást nem engedi meg [219. § (1) bek.], az eredeti kereseti kérelmet kell előterjesztettnek tekinteni és érdemben elbírálni.

38.

A nem természetes személy törvényes képviselőjének meghallgatása a Pp. 288. §-a szerint nem tanúként, hanem a Pp. 230. § (2) bekezdésben leírt módon történik.

39.

A járásbíróság előtti eljárásban a jogi képviselőnek szóló meghatalmazás megszűnésének bejelentése esetén – ha azzal egyidejűleg az áttérés bejelentése nem történt meg – a bíróságnak fel kell hívnia a felet, hogy a megszűnt jogi képviseletének pótlásáról gondoskodjék, vagy nyilatkozzon, át kíván-e térni a jogi képviselő nélküli eljárásra. Ha a fél a megszabott határidő alatt a megszűnt jogi képviselet pótlásáról nem gondoskodik, vagy az áttérést nem jelenti be, a bíróság a Pp. 74. §-ban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

40.

A járásbíróság előtti eljárásban a félnek a Pp. 115. §-a szerint hiánypótlásra visszaadott keresetlevelet ismét formanyomtatványon kell benyújtania (Pp. 246. §).

41.

Ha a jogi képviselő által előterjesztett keresetlevelet a járásbíróság olyan ok miatt utasítja vissza, amelyet a formanyomtatványon előterjesztett keresetlevélnek nem kell tartalmaznia, a fél azt a Pp. 178. § (1) bekezdése alapján újra előterjesztheti formanyomtatványon.

42.

Kibocsátandó a bírósági meghagyás, ha a fél nem terjeszti elő írásban az ellenkérelmét, tekintet nélkül arra, hogy a perfelvételi iratnak nem minősülő – fizetési meghagyással szemben előterjesztett – ellentmondás érdemi védekezést vagy beszámítást tartalmaz (181. §).

43.

Mindig az adott, különleges szakértelmet igénylő tényállítás szempontjából bizonyító félnek minősülő fél dönthet arról, hogy saját tényállítása bizonyítása céljából a

szakértő alkalmazásának melyik módját választja. Ha mindkét fél bizonyító fél, akkor – a Pp. 302. § (4)-(5), illetve 306. § (4) bekezdésében írt korlátok között – lehetséges, hogy az egyik fél magánszakértői vélemény benyújtásának engedélyezését, míg a másik fél szakértő kirendelését kérje [Pp. 300. § (3) bek.].

44.

Ha a fél magánszakértői vélemény benyújtásának engedélyezését kéri, meg kell jelölnie a szakértő nevét és szakterületét [Pp. 302. § (1) bek.].

45.

A fél a Szaktv. 52. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontjai alapján jogosult már a keresetlevél elkészítését megelőzően magánszakértői véleményt készíttetni, és azt a bíróság indítványnak helyt adó döntését követően csatolhatja.

46.

Ha a perben több felperes van, például egy baleset sérültjei, akkor a vitatott baleset mechanizmusa egy szakkérdésnek minősül, így erre a szakkérdésre a több bizonyító fél csak egy magánszakértőt alkalmazhat a Pp. 302. § (4) bekezdése alapján. Az egyes felpereseknek okozott károk azonban indokolhatják más-más szakterületről, több magánszakértő alkalmazását.

47.

A másodfokú bíróság az anyagi pervezetés szabályaira tekintettel sem oldhatja fel a részjogerőt, mert a Pp. 375. § (1) bekezdése egyrészt a korábbi szabályozással megegyezően rendelkezik arról, hogy a fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési kérelmet nem lehet kiterjeszteni, másrészt azt az új rendelkezést tartalmazza, hogy a fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) tartalmát főszabály szerint nem lehet megváltoztatni. A (2) bekezdésben foglalt kivétel az (1) bekezdésnek csak ez utóbbi rendelkezésére vonatkozik. Ebből következően, ha a fél a másodfokú bíróságtól a 371. § (1) bekezdés *c)* pontja szerint a felülvizsgálati jogkör gyakorlása körében az anyagi jogi felülbírálatot [369. § (4) bek] kéri, a 373. § (5) bekezdése alapján megengedett keresetváltoztatás csak a fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) tartalmának megváltoztatását eredményezheti, de nem ad alapot a fellebbezésnek (csatlakozó fellebbezésnek) az elsőfokú ítélet nem fellebbezett – és ezáltal részjogerőre emelkedett – részére való kiterjesztésére.

48.

A Pp. 380. § *a)* pontja az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményként határozza meg azt az esetet, amikor az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva. Ennek indoka, hogy ebben az esetben lényegileg hiányzik az elsőfokú eljárás. Ettől különböző eset az, amikor a bíróság hatáskörének hiányában jár el. Ez az eljárás megszüntetésére vezető ok [240. § (1) bekezdés *e)* pont], aminek következménye, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 379. §-a szerint hivatalból hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, az eljárást megszünteti, és az ügy iratait átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz [240. § (3) bek.].

49.

A Pp. 392. §-a szerint a bíróság a perújítási eljárás során főszabályként az alapperre vonatkozó szabályok szerint jár el. Eltérő rendelkezés hiányában a perújításban nem kizárt az egyezség és annak a bíróság által történő jóváhagyása. A bíróság ebben az esetben a Pp. 404. § (2) bekezdését analóg módon alkalmazva a jogerős ítéletet az egyezséggel érintett részében hatályon kívül helyezi.

50.

A perújítási eljárásban a félnek a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozandó döntés előtti, a Pp. 401. § (2) bekezdésében írt személyes meghallgatásán a Pp. 46. Címét egybevetve a 155. § szövegével az írásbeli nyilatkozatának beszerzését kell érteni.

51.

A Pp. 448. § (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a gondnokolt perindítása esetén a felperesnek a pert kizárólag az ellen kell megindítania, akinek a keresete folytán a bíróság a gondnokság alá helyezést elrendelte.

52.

Ha a Pp. 456. § (6) bekezdése szerinti feltételek nem állnak fenn, a bíróság legkorábban a tárgyalást követő napra tűzheti ki az érdemi tárgyalás határnapját. Az érdemi tárgyalás a perfelvételi tárgyalást követően nyomban nem kezdhető meg, ez ugyanis ténylegesen a perfelvétel lezárását követő „azonnali” tárgyalást jelent, ekként a jogszabályban írt tilalom [456. § (5) bek.] megkerülésére vezet.

53.

A házassági életközösség időtartamát az ítélet rendelkező részében naptár szerinti től-ig meghatározással (pl: 2011. december 1-től 2017. november 27-ig) kell megállapítani [459. § (2) bek.]. Ha az életközösség több különálló szakaszból állt, azok időtartamát az előzőek szerint külön meg kell jelölni.

54.

Ha a házassági per az 1952. évi Pp. alapján folyik, vagy korábban az alapján már jogerősen befejeződött, a bíróságnak nem kell megállapítania a házassági vagyoni jogi perben az ítélet rendelkező részében az életközösség fennállásának az időtartamát. A Pp. 463. § (2) bekezdése kifejezetten azt tartalmazza, hogy ha már folyamatban van a bontóper (akár az 1952. évi Pp. alapján is) a házassági életközösség időtartamának megállapítása a házassági per, és nem a házassági vagyoni jogi per bíróságának a feladata.

55.

A sajtó-helyreigazítási perben az alperes vagy a tárgyaláson szóban, vagy pedig legkésőbb a perfelvételi tárgyalás határnapját megelőző 3 nappal korábban írásban adhatja elő az ellenkérelmét. A Pp. 497. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére, a kötelező elektronikus kapcsolattartásra tekintettel nem feltétel, hogy az alperes az

írásbeli ellenkérelmet a bírósághoz történő benyújtással egyidejűleg ajánlott elsőbbségi postai küldeményként a felperesnek is megküldje, és ennek tényét igazolja, ha azt szabályszerűen elektronikus úton benyújtotta. Ennek hiányában a mulasztásra megállapított jogkövetkezmények külön felhívás nélkül alkalmazhatók vele szemben [497. § (4) bek.].

56.

Ha a sajtó-helyreigazítási perben az alperes nem terjeszt elő írásbeli ellenkérelmet és szóban sem terjeszti elő érdemi védekezését, de a felperes olyan tényekre alapítja a keresetét, amelyekkel kapcsolatban a bíróságnak kételye merül fel [266. § (1) bek.], és a felperes e tényállítását a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetés ellenére fenntartja, úgy lehetséges a kereset elutasítása, annak ellenére, hogy azt a Pp. 497. § (4) bekezdése alapján az alperes által nem vitatottnak kell tekinteni.

57.

A végrehajtás megszüntetése vagy korlátozás iránti perben a fél kérheti az érdemi tárgyalás távollétében történő megtartását. Az 1952. évi Pp. 137. § *b)* pontja szerinti szünetelési ok megváltozott tartalommal marad fenn, mivel kizárólag az érdemi tárgyalás vonatkozásában alkalmazandó és bármelyik fél (tehát adott esetben az alperes is) kérheti a tárgyalás távollétében történő megtartását [532. § (1) bek.].

58.

Ha az alperes nem volt jelen a foglalásnál, illetve nem tanúsított rosszhiszemű magatartást és az elsőfokú bíróság a végrehajtási igényperben a keresetet elutasította, de a felperes fellebbezése folytán a másodfokú bíróság a keresetnek helyt adott, az alperes köteles megtéríteni a felperes másodfokú perköltségét [540. §]. Az alperes fellebbezése esetén az általánostól eltérő perköltségviselésnek ugyanis már nincs indoka.

59.

A Pp. 589. § (1) bekezdése alapján a felperest megillető jogokat kizárólagosan a reprezentatív felperes gyakorolhatja. A perköltség tekintetében kötelezésre és jogosításra az ítéletben kizárólag a reprezentatív felperes vonatkozásában kerül sor, ezért a nem reprezentatív felperes nem kérheti a bíróságtól költségkedvezmény engedélyezését [584. § (3) bek.].

60.

A 2017. december hónapban postai úton vagy elektronikusan beküldött, de 2018. január hónapban beérkezett keresetlevél esetén az új polgári perrendtartást kell alkalmazni. A régi és az új Pp. alkalmazhatósága körében a keresetlevél beérkezésének van döntő jelentősége [Büsz. 2. § 2., 7. és 12. pont, 23-24. §, E-ügyintézési törvény 108/A. § (1) és (3) bek., Pp. 169. § (1) bek.].

61.

A jegyző birtokvédelmi eljárása esetén 1952. évi Pp.-t kell alkalmazni, ha a fél 2017. decemberében a jegyzőnél nyújtja be a keresetlevelet, tekintet nélkül arra, hogy a keresetlevél bírósághoz történő felterjesztésére csak 2018. januárjában kerül sor.

62.

Ha a felperes a munkajogi igény érvényesítését tartalmazó keresetlevelét legkésőbb 2017. december 31-ig ajánlott küldeményként postára adja, de az csak 2018. januárjában érkezik meg a bíróságra a Pp.-t kell alkalmazni. Az Mt. 287. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésnek kizárólag a keresetindítási határidő megtartása szempontjából van jelentősége.

63.

Azokban az ügyekben, amelyekben a jogerős ítélet az 1952. évi Pp. alapján lefolytatott eljárásban került meghozatalra, de a perújítás iránti kérelem benyújtására csak 2018. januárjában vagy azt követően kerül sor, a perújítási eljárásra – ideértve a hatáskörre vonatkozó szabályokat is – az 1952. évi Pp. szabályait kell alkalmazni. Ennek indoka, hogy a Pp. rendszerében a peres eljárás egységes, az alatt az elsőfokú, illetve a rendes és az rendkívüli perorvoslati eljárásokat is érteni kell.

64.

A 2018. január 1. előtt megindított végrehajtási eljárásokban a január 1. után előterjesztett kérelmek (pl. kifogás, bekapcsolódás, felfüggesztés stb.) esetén az 1952. évi Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az eljárás alapja ugyanis az egységes végrehajtási eljárás, amelynek háttérjogszabálya a polgári perrendtartás. Ebből következően a végrehajtási eljárás elrendelésének időpontja irányadó az eljárási szabály meghatározására.

A 2018. január 1. után megindított végrehajtási perekben a Pp.-t kell alkalmazni.

65.

A Pp. 508. § (7) bekezdés alkalmazhatósága szempontjából a követelés vitatásáról szóló felszámolói intézkedés közzététele időpontjának van jelentősége. Tehát, ha a 2018. január 1-jét megelőzően közzétett felszámolási eljárásban a követelés vitatásának a felszámoló általi közzétételére 2018. január 1-jét követően került sor, akkor a hitelező a 30 napos keresetindítási határidőben jogszerűen nyújthatja be a keresetlevelet a munkaügyi perekben eljáró bírósághoz.